

ת"פ 35202/10/16 - פרקליטות מחוז מרכז נגד אורן זרוג, ניסן ברנס, עותניאל מדר, עובדיה כהן, יגאל עקליאן

בית משפט השלום ברחובות

ת"פ 35202-10-16 פרקליטות מחוז מרכז נ' זרוג ואח'

בפני
בעניין: כבוד השופטת, סגנית הנשיאה אפרת פינק
פרקליטות מחוז מרכז

המאשימה

נגד

1. אורן זרוג
2. ניסן ברנס (עציר)
3. עותניאל מדר
4. עובדיה כהן
5. יגאל עקליאן

הנאשמים

גזר דין

מבוא

1. בלילה שבין יום 22.6.15 ויום 23.6.15 קרס מתקן התאורה המרכזי שהיה מותקן באולם האירועים "עדיה", וזאת במהלך חתונה שנערכה באולם. קריסת המתקן המרכזי גרמה למותה של המנוחה אביבה חיון ז"ל ולחבלתם של 17 משתתפים נוספים.
2. כתב האישום הוגש נגד חמישה: נאשם 1, אורן זרוג, מנהל התאורה באולם (להלן - "זרוג"); נאשם 2, ניסן ברנס, פועל שעסק, בין היתר, בהתקנת המתקן שקרס (להלן - "ברנס"); נאשם 3, עתניאל מדר, מהנדס הקונסטרוקציה שנתן אישור בטיחות למתקן (להלן - "מדר"); ונאשמים 4 ו-5, עובדיה כהן ויגאל עקליאן, מבעלי האולם (להלן - "כהן ועקליאן" בהתאמה).
3. בהכרעת דין מיום 22.1.19, שניתנה לאחר ניהול הוכחות, הורשעו זרוג ומדר בעבירה של גרם מוות ברשלנות, לפי סעיף 304 לחוק העונשין, התשל"ז - 1977, ובעבירה של גרם חבלה ברשלנות, לפי סעיף 341 לחוק העונשין.
4. זרוג הורשע מכוח אחריותו הכללית על התאורה וההגברה באולם, ובכלל זה על המתקן המרכזי. זרוג הגה את הרעיון להקמת המתקן המרכזי, שירטט את המתקן, היה אחראי על הקמתו והתקנתו, בין היתר

רכש ציוד למתקן, נתן הוראות לעובדים והיה מעורב בהקמתו, בהתקנתו ובהפעלתו.

בהכרעת הדין נקבע כי זרוג סטה סטייה גבוהה מנורמת ההתנהגות הנדרשת ממי שאחראי על התאורה באולם אירועים לדאוג לבטיחות מתקני התאורה באולם. כן נקבע, כי אלמלא סטה זרוג מנורמת ההתנהגות, לא היה המתקן המרכזי קורס ומוביל למותה של המנוחה ולחבלתם של 17 אנשים נוספים.

5. מדר הורשע מכוח אחריותו כמהנדס קונסטרוקציה שסיפק אישור על בטיחות מכלול מתקני התאורה, לרבות המתקן המרכזי שקרס.

בהכרעת הדין נקבע, כי מדר סטה סטייה גבוהה מנורמת ההתנהגות הנדרשת ממהנדס קונסטרוקציה. הסטייה מנורמת ההתנהגות באה לידי ביטוי בכך שמדר ציין, כי מתקני התאורה אינם מהווים סכנה, למרות שלא ערך בדיקה ראויה של המתקן, לא ציין מפורשות כי האישור לא כולל את המתקן המרכזי או את החלקים הדינמיים שבו וגם לא התריע כי יש צורך בבדיקה של מהנדס מכונות ובודק מוסמך. כן נקבע, כי אלמלא סטה מדר מנורמת ההתנהגות הראויה, לא היה ניתן אישור למתקן וממילא המתקן לא היה מופעל, לא היה קורס ולא היה מוביל למות המנוחה ולחבלתם של 17 אנשים נוספים.

6. כהן ועקליאן הורשעו, לעומת זאת, לפי הודאתם במסגרת הסדר טיעון. בית המשפט (כבוד השופט מנחם מזרחי), בגזר דינו מיום 25.12.16, הטיל על כהן מאסר לתקופה של 6 חודשים, בדרך של עבודות שירות, מאסר על תנאי ופיצויים בסכום של 50,000 ₪ למשפחת המנוחה. על עקליאן הטיל בית המשפט מאסר לתקופה של 3 חודשים, בדרך של עבודות שירות, מאסר על תנאי ופיצויים בסכום של 25,000 ₪ למשפחת המנוחה.

7. ברנס זוכה מכל אשמה

8. לאחר הכרעת הדין וימים ספורים לפני גזר הדין, הגיש מדר בקשה "להגשת ראייה מזכה". בקשה זו טרם נדונה ומכאן נדחה מועד השמעת גזר הדין בעניינו של מדר. זרוג ביקש שלא לדחות את גזר דינו ומכאן השמעתו עוד לפני הכרעה בבקשתו של מדר.

תמצית הכרעת הדין

9. לפי הכרעת הדין, במתקן התאורה המרכזי נפלו כשלים הנדסיים שהובילו לקריסתו. הכשלים ההנדסיים לא עמדו בחלל ריק אלא שהם תוצר של כשלים שעניינם בתהליך תכנונו, הקמתו והתקנתו של המתקן המרכזי. הכשלים ההנדסיים מקורם, בה בעת, בכשלים שעניינם בניהול ובחלוקת אחריות. עוד מקורם של הכשלים ההנדסיים ברצף של כשלים נורמטיביים, שתמציתם בהיעדר הסדרה נורמטיבית מפורשת שעניינה בהקמת מתקני הרמה באולמות אירועים.

10. עוד נקבע בהכרעת הדין, כי מספר גורמים מצטברים הביאו לאסון, ואלמלא כל אחד מהגורמים התרשל, ייתכן מאוד כי האסון היה נמנע.

11. זרוג הורשע בעבירות של גרם מוות ברשלנות וגרם חבלה ברשלנות, שיוחסו לו בכתב האישום.

לפי הכרעת הדין, זרוג היה אחראי על נושא התאורה וההגברה באולם. מכוח אחריות זו, יזם ותכנן את המתקן המרכזי על בסיס סרטון שראה ביוטיוב. כן היה אחראי על הקמתו והתקנתו של המתקן המרכזי, ובכלל זה רכש עמוד 2

ציוד הנדרש להרמת המתקן, שכר עובדים, נתן הוראות לעובדים ואף היה מעורב בעצמו בהקמה ובהתקנה של המתקן. זרוג היה אחראי גם להפעלת המתקן המרכזי.

כן נקבע כי זרוג התרשל בתכנון המתקן המרכזי, בכך שחרג באופן קיצוני מהסטנדרט הנדרש בתכנון מתקנים הנדסיים מורכבים. זרוג התרשל גם בהקמתו ובהתקנתו של המתקן המרכזי, בכך שחרג באופן קיצוני מסטנדרט הביצוע הראוי להקמה ולהתקנה של מתקן הרמה הנדסי מורכב התלוי מעל אנשים.

תרומתו של זרוג לכשלים היתה מהותית, שכן אלמלא התרשל בתכנון ובביצוע, לא היה נגרם האסון. הקשר הסיבתי מתקיים בכך שהיה על זרוג לצפות שתכנון מתקן הנדסי כה מורכב התלוי מעל קהל, הקמתו והתקנתו, שלא על ידי בעלי מקצוע, עשויים להוביל לסיכון ממשי.

עם זאת נקבע, כי זרוג לא התרשל באי השגת האישורים הנדרשים, וזאת משום שלא היה זה מתפקידו של זרוג לדאוג להשגת האישורים. זרוג לא היה מעורב כלל בכל נושא האישורים הנדרשים לאולם, ובכלל זה אישורים לתאורה. גם לא היה בסמכותו של זרוג לשכור בעלי מקצוע שתפקידם מתן אישורים.

עוד נקבע בהכרעת הדין, כי לא עומדת לזרוג טענה להגנה מן הצדק מטעמי אכיפה בררנית וגם לא הוכחו מחדלי חקירה שיש בהם כדי לפגוע בהגנתו. עם זאת, נקבע כי ליצחק חודאי, המכונה קמי (להלן - "קמי") ששימש מנהל אחזקה באולם, גם היתה מעורבות בהקמת המתקן, התקנתו והפעלתו. גם נקבע, שלאדריכל איציק לוי (להלן - "לוי"), היתה אחריות מכוח תפקידיו באולם, לרבות ליווי כל הליך קבלת האישורים מול הרשויות לעניין "טופס 4" ורישיון עסק ופיקוח עליון. מכאן, שלהחלטה שלא להגיש כתב אישום נגד קמי ולוי עשויה להיות השפעה על העונש שייגזר על זרוג.

ראיות לעונש

12. מטעם התביעה העיד ארז חיון, בנה של אביבה חיון, המנוחה. בעדותו מסר, כי אמו היתה מרכז הבית, החזיקה את העסק שניהלו וכן סייעה לאחיה ואחיותיה. עוד מסר, כי לפני כ-4 שנים השתתפו בחתונה, אירוע שמח ושגרתי, שהסתיים במות אמו כתוצאה מנפילת מתקן התאורה המרכזי. בעקבות זאת, חיון וחיי משפחתו השתנו מהקצה לקצה, המשפחה התפרקה מבחינה כלכלית ונפשית וטרם חזרה לתפקוד. עוד הדגיש את הכאב היום יומי והקשיים הבירוקרטיים. לדבריו, מאז האירוע לא השתתף בחתונה כלשהי לאור החשש והיעדר הביטחון. ארז חיון ביקש מבית המשפט להרתיע את הנאשמים שתפקידם לשמור על בטחון הציבור.

13. מטעמו של זרוג העיד מספר עדים לעונש.

יצחק מוסאי מסר בעדותו, כי הוא מכיר את זרוג כ-15 שנים, וזרוג נהג תמיד לסייע לנזקקים, בתרומה ובמעשים. דורון מלכה, שאחיו נפטר באסון הכרמל, מסר כי הוא מכיר את זרוג למעלה מ-20 שנים. גם לדבריו, זרוג תמיד סייע בתרומות לילדי בר מצווה, סיוע למשפחות נזקקות ועוד.

אשתו של זרוג מסרה בעדותה, כי זרוג נהג תמיד לסייע לכולם, אולם מאז האירוע מושא כתב האישום, הוא חווה משבר, עובר טיפולים פסיכיאטריים ואף נוטל תרופות. לדבריה, זרוג הוא "אדם זהב ואבא יהלום".

טיעונים לעונש

14. לטענת בא כוח התביעה, יש לקחת בחשבון ביחס לזרוג את הנסיבות הבאות שנקבעו בהכרעת הדין: זרוג היה אחראי על התאורה, יזם, תכנן, הכין שרטוט, רכש ציוד, שכר עובדים והיה מעורב בהקמת המתקן ללא כל הכשרה וניסיון. לאור ממצאי בית המשפט, זרוג התרשל בתכנון המתקן ובהקמתו וחרג באופן קיצוני מהסטנדרט הנדרש.
15. לטענתו, בקביעת מתחם העונש ההולם יש לקחת בחשבון הן את מותה של המנוחה והן את חבלתם של 17 נוספים, לרבות קורבנות שנגרמו להם שברים בגולגולת, דימומים, שברים בעמוד שדרה ועוד.
16. עוד טען בא כוח התביעה, כי כתוצאה ממעשיו של זרוג נפגעו הערכים החברתיים של הגנה על חייו של אדם, בטחונו ושלמות גופו. לטענתו, מידת הפגיעה היא גבוהה, לאור חלקו של זרוג והנזקים שנגרמו, הכוללים לא רק פגיעה בגוף אלא גם פגיעה בנפש. יתר על כן, פוטנציאל הנזק עוד היה גדול יותר לאור ריבוי המשתתפים באירוע.
17. מכאן טען בא כוח התביעה, כי מתחם העונש ההולם את העבירות מושא כתב האישום, בנסיבות העניין, נע בין מאסר לתקופה של 15 חודשים ובין מאסר לתקופה של 25 חודשים.
18. עוד הוסיף בא כוח התביעה, כי בקביעת העונש ההולם בתוך המתחם יש לקחת בחשבון כי זרוג נעדר עבר פלילי.
19. לטענתו, יש לקחת גם בחשבון את העונשים שהוטלו על בעלי האולם, נאשמים 4 ו-5. בהקשר זה טען, כי זרוג יזם, תכנן ובנה את המתקן, ואילו נאשמים 4 ו-5 אחראים מכוח תפקידם כמנהלים.
20. עוד הוסיף, כי אין בטענות להגנה מן הצדק, כדי להביא להפחתה בענישתו של זרוג, וזאת משום האבחנות בינו ובין האחרים.
21. לאור האמור, עתר בא כוח התביעה להטיל על זרוג עונש שהוא בתחתית מתחם העונש ההולם, לצד מאסר על תנאי ופיצוי.
22. בא כוחו של זרוג טען, לעומת זאת, כי בקביעת מתחם העונש ההולם יש לקחת את הנסיבות הבאות הקשורות בביצוע העבירות, כפי שנקבעו בהכרעת הדין: תפקידו המרכזי של כהן בקבלת כל ההחלטות ואחריותו לכל דבר ועניין, לרבות פתיחת האולם ללא אישור ושכירתו של זרוג לשמש כאחראי על התאורה, ובכלל זה להקים את המתקן המרכזי, למרות היעדר ניסיונו ומקצועיותו בתחום. לעניין זה ציין, כי זרוג הוא מתווך דירות במקצועו; תפקידם של בעלי מקצוע במקום והסתמכותו של זרוג על כל הגורמים המקצועיים שיבדקו את המתקן, ולו בדיעבד; ממצאי בית המשפט כי לא היה זה מתפקידו של זרוג להשיג את האישורים הרלוונטיים, אלא בעלי האולם ולוי היו אחראים לכך; פנייתו של זרוג לגורמים הרלוונטיים כי ישיגו את האישורים.
23. מכאן טען בא כוחו של זרוג, כי רשלנות הנאשם אינה גבוהה אלא פחותה מזו של אחרים, לרבות הבעלים שקיבלו את כל ההחלטות ובעלי המקצוע, שחלקם כלל לא עמד לדין.
24. עוד ביקש לקחת בחשבון בקביעת מתחם העונש ההולם את רמתו השכלית והמקצועית של זרוג וכן את

היעדר הכשרתו בתחום.

25. לטענתו, יש לקחת גם בחשבון גם את טענותיו של זרוג להגנה מן הצדק, ובכלל זה: אי הגשת כתב אישום נגד קמי, למרות שהיה אחד הבעלים וקיבל החלטות מהותיות ביחס להתקנת המתקן המרכזי; אי הגשת כתב אישום נגד האדריכל, לוי, למרות שהיה זה מתפקידו להשיג את כל האישורים הרלוונטיים.
26. עוד עתר לקחת בחשבון את הנסיבות הבאות שאינן קשורות בביצוע העבירות: זרוג מגדל 5 ילדים והשישי בדרך; זרוג פוטר מעבודתו ומתקשה לפרנס את משפחתו; זרוג סובל מחרדות ומתקשה להירדם בלילות; זרוג חש נקיפות מצפון על מות המנוחה; זרוג לא שיקר ביחס לחלקו בהקמת המתקן המרכזי והמחלוקות בין הצדדים היו ברובן משפטיות.
27. גם אין מקום להטיל על זרוג מאסר לתקופה קצרה, לאור מסקנות הוועדה בראשות השופט (בדימוס) דליה דורנר בדבר הצורך להימנע מהטלת מאסרים קצרים.
28. מכאן עתר בא כוחו של זרוג להטיל עליו עונש הכולל מאסר בדרך של עבודות שירות.
29. בדברו האחרון, לקח זרוג אחריות על מעשיו והביע עליהם צער. כן התנצל בפני משפחת המנוחה. עוד מסר, כי מאז המקרה חייו נהרסו ותיאר את המחויבות שחש כלפי כהן ואת העובדה כי סמך עליו "בעיניים עצומות".

דין והכרעה

קביעת מתחם העונש ההולם

30. בקביעת מתחם העונש ההולם את מעשי העבירות אותן ביצע זרוג יתחשב בית המשפט **בערך החברתי** הנפגע מביצוע העבירות, **במידת הפגיעה בו, במדיניות הענישה** הנהוגה **ובנסיבות הקשורות בביצוע העבירות**.
31. כתוצאה מביצוע העבירות בהן הורשע זרוג נפגעו הערכים החברתיים של הגנה על שלמות גופו של אדם, חייו ובטחונו.
32. התנהלותו הרשלנית של זרוג תרמה לאסון שהתרחש ותוצאותיו הקשות, פטירת המנוחה, אביבה חיון ז"ל, ופציעתם של 17 נוספים, שחלקם סבל מחבלות קשות לפי הפירוט הבא: **אליעזר אברגיל** לאחר טראומת ראש עם דימום סובדוראלי ב-CT (ת/46); **לימור וקנין** פונתה לבית החולים עקב חרדה (ת/96, ת/114); **ליאת בן צבי** נפגעת חרדה (ת/97); **שמואל אלבז** אובחן כסובל מחבלה באזור הפריטאלי (ת/98, ת/149); **רועי אנוקוב** אובחן כסובל מחבלה בראש באזור פריטאלי (ת/99, ת/143); **עידו שמר** אובחן כסובל מחתך קל בראש והתלונן על כאבים בכתפיים (ת/100); **שרון בן שלמה** פונתה לבית החולים עקב חרדה (ת/101, ת/123); **יצחק חיון** פונה לבית החולים ואובחן כסובל מהמטומה פרונטאלית מדממת קלות במצחו וחתך מדמם באפו. חיון דיווח גם על כאב גב חזק וחוסר תחושה מאמצע הגב ומטה (ת/102); **קובי סויסה** פונה לבית החולים בשל תלונה על חבלה בבטן (ת/103); **רם ארביב** אובחן כסובל מחתך באזור האוקסיפיטלי של הראש (ת/108); **טופז מאבי** נפגעת חרדה (ת/110); **שיראל לוי** נפלה על הרצפה (ת/112); **קרין חיון** פונתה לבית החולים לידודא שלימות הריון (ת/127); **נתן לוי** נחבל בראשו

ובכתף ימין (ת/129); **חיה איטה** נפלה על הרצפה ופונתה (ת/131); **אסתר אפריאט** נחבלה בשוק ימין (ת/134); **מתן אשור** נחבל בכף יד שמאל (ת/138); **יצחק איטה** התלונן על רגישות בגב תחתון (ת/140); **מאי פרץ** נחבלה בראש ובצוואר. בדיקת CT צוואר הדגימה שברים מרוסקים (ת/145); **נוי בניטה** פונה לבית החולים עקב אי שקט פסיכומטורי (ת/147).

33. לעניין זה לקחתי בחשבון הן את הנזק הישיר שגרם זרוג, משמע גרם מוות ופציעת 17 נוספים, והן את הנזק העקיף, כפי שבא לידי ביטוי בעדותו המרגשת של בן המנוחה, לרבות הכאב, הצער והנזקים הנפשיים לבני המשפחה.

מדיניות הענישה

34. בקביעת מתחם העונש ההולם לקחתי בחשבון גם את מדיניות הענישה הרלוונטית. מטבע הדברים, אין מקרה אחד של מוות ברשלנות דומה למשנהו, ולכל אחד נסיבות ייחודיות. גם רמת הרשלנות של הנאשמים שונה ממקרה למקרה.

35. חלק מהפסיקה העוסקת בגרם מוות ברשלנות עניינה בתאונות עבודה שבמסגרתן נפלו עובדים באתרי בנייה אל מותם או שנפלו עליהם מתקנים או מבנים. ברוב רובם של מקרים אלו מדובר היה בפטירה של אדם אחד. על כך ניתן ללמוד מהפסיקה שלהלן:

- רע"פ 2749-06 **בית רוז (ר.א.מ.) בע"מ** (16.5.06) - בית משפט השלום הרשיע את הנאשמים, לאחר ניהול הוכחות, בעבירה של גרם מוות ברשלנות ובעבירה של אי קיום הגנה מפני נפילה. הנאשמת הקימה בניין משרדים והנאשם היה בעל מניות החברה ושימש כמהנדס הקונסטרוקציה של הבניין. נקבע כי הנאשמים אחראים למות המנוח שעבד בביצוע עבודות טיח בבניין ונפל מגובה רב דרך הפיר אל מותו. עוד נקבע כי הנאשמים היו "מבצעי הבניה" בעת שנפגע המנוח וכי הנאשמים התרשלו בכך שלא מינו מנהל עבודה כנדרש על פי התקנות. בית המשפט הטיל על הנאשמת קנס בסכום של 10,000 ₪. על הנאשם 2 הטיל מאסר לתקופה של חודשיים בדרך של עבודות שירות, מאסר על תנאי וקנס בסכום של 15,000 ₪; בית המשפט המחוזי דחה את ערעורו של הנאשם. בית המשפט העליון דחה את בקשתם של הנאשמים להרשות ערעור;

- ע"פ (מרכז) 24087-11-18 **ח'יר חסן נ' מדינת ישראל** (14.2.19) - בית משפט השלום הרשיע את הנאשם, לאחר ניהול הוכחות, בעבירה של גרם מוות ברשלנות. הנאשם שימש מנהל עבודה בחברת בניה. במהלך העבודה המנוח נפל מפיגום אל הקרקע ונפטר מפצעיו. נקבע כי הנאשם התרשל בתפקידו בכך שלא נקט באמצעי הזהירות הנדרשים שהיה בהם כדי למנוע את מותו של המנוח. בית המשפט הטיל על הנאשם, לפי הסדר הטיעון, מאסר לתקופה של שישה חודשים בדרך של עבודות שירות, מאסר על תנאי ופיצויים בסכום של 10,000 ₪; בית המשפט המחוזי דחה את ערעורו של הנאשם;

- ע"פ (מרכז) 64133-06-17 **משה נ' פרקליטות מחוז מרכז** (28.11.18) - בית משפט השלום הרשיע את הנאשמים, לאחר ניהול הוכחות, בעבירה של גרם מוות ברשלנות. נקבע כי במעשיהם הובילו הנאשמים לנפילת המנוח, עובד ניקיון באתר בניה, אל מותו דרך פיר לא מגודר. נאשם 1 שימש כמבצע הבניה ונאשם 2 ניהל את אתר הבניה. נאשם 3 עבד באתר הבניה. נקבע כי נאשם 1 התרשל בכך שחדל מלמלא את חובתו ולא מינה מנהל עבודה שאמון על הבטיחות. נקבע כי נאשם 2 ניהל את האתר ללא כל הדרכה והיה מודע לסכנה בפיר. עוד נקבע כי נאשם 3 נעדר תפקיד בטיחותי, אולם התרשל בביצוע. בית המשפט הטיל על נאשמים 1 - 2 מאסר לתקופה של 4 חודשים בדרך של עבודות שירות, מאסר על תנאי עמוד 6

ופיצויים בסכום של 5,000 ₪. על נאשם 3 הטיל מאסר לתקופה של 3 חודשים בדרך של עבודות שירות, מאסר על תנאי ופיצויים בסכום של 5,000 ₪. בית המשפט המחוזי קיבל את ערעורו של נאשם 1 לעניין חומרת עונשו והטיל עליו מאסר לתקופה של 3 חודשים בדרך של עבודות שירות;

- ע"פ (י-ם) 7415-09-15 **בן חמו נ' מדינת ישראל** (26.1.16) - בית משפט השלום הרשיע את הנאשם, לאחר ניהול הוכחות, בעבירה של גרם מוות ברשלנות. המערער היה אחראי להרכבת קורת מתכת, אשר חלקה נפל, וגרם למותו של המנוח. בית המשפט קבע כי כל המעורבים עבדו בהתאם לשיטת העבודה שתכנן הנאשם, אשר אישר שאין לו כל ניסיון בעבודה מסוג זה, ללא תכנית עבודה ממשית ומבלי לאבטח כראוי את המקום. בית המשפט הטיל על הנאשם מאסר לתקופה של 4 חודשים בדרך של עבודות שירות, מאסר על תנאי ופיצויים בסכום של 7,000 ₪. בית המשפט המחוזי דחה את ערעורו של הנאשם;

- ע"פ (מרכז) 20671-04-11 **גיל נ' מדינת ישראל** (7.7.11) - בית משפט השלום הרשיע את הנאשם בעבירה של גרם מוות ברשלנות. הנאשם הוא הבעלים ומנהל החברה. נקבע כי הנאשם היה אחראי למות המנוח אשר נמצא בתחתית תעלה חפורה שהתמוטטה. עוד נקבע כי הנאשם התרשל בכך שלא דאג שהעבודה תתבצע בפיקוח של מנהל עבודה, לא הבטיח את צדי החפירה מפני התמוטטות, לא הבטיח את בטיחות המנוח, לא ערך ביקורת בטיחות ולא הדריך את המנוח והעובדים. בית המשפט הטיל על הנאשם מאסר לתקופה של 5 חודשים בדרך של עבודות שירות, מאסר על תנאי וקנס בסכום של 10,000 ₪. בית המשפט המחוזי דחה את ערעורו של הנאשם;

36. עוד ניתן ללמוד על מדיניות הענישה הרלוונטית למותו של אדם כתוצאה מרשלנות שתוצאתה בקריסת מתקני הרמה מהפסיקה שלהלן:

- ע"פ (י-ם) 22071-07-15 **חזוני נ' מדינת ישראל** (15.2.16) - בית משפט השלום הרשיע את הנאשם, לאחר ניהול הוכחות, בעבירה של גרם מוות ברשלנות. הנאשם היה בעלים של אולם אירועים ואחראי להתקנת מתקן הרמה אשר העלה והוריד משאות מהמטבח. קריסת המתקן הובילה למותו של המנוח. נקבע כי הנאשם לא דאג להשגת אישור בודק מוסמך, והמתקן לא נבדק על ידי מהנדס. בית המשפט הטיל על הנאשם מאסר לתקופה של חודשיים בדרך של עבודות שירות ומאסר על תנאי. בית המשפט המחוזי דחה את ערעורו של הנאשם;

- ת"פ (אש') 4006-03-12 **מדינת ישראל נ' כור מתכת בע"מ ואח'** (21.1.15) - בית משפט השלום הרשיע את נאשמים 1 - 4, לפי הודאתם, בעבירות של גרם מות ברשלנות ובעבירות נלוות בניגוד לפקודת הבטיחות העבודה. נאשם 2 הועסק על ידי נאשמת 1 כמנהל עבודה. נאשמת 3 שימשה כקבלנית משנה. נאשם 4 הוא המנכ"ל והבעלים של קבלנית המשנה. הנאשמים בנו מתקן הרמה לצורך הקמת מכלים לטיהור שפכים. נאשם 2 הנחה את נאשם 4 בבניית מתקן ההרמה. כתוצאה משבירת אחת מחוליות השרשרת של מתקן ההרמה, נפל המנוח אל מותו. בית המשפט הטיל על נאשמת 1 פיצויים בסכום של 15,000 ₪ ועל נאשמת 3 פיצויים בסכום של 5,000 ₪. על נאשמים 2 ו-4 הטיל בית המשפט מאסר לתקופה של 4 חודשים בדרך של עבודות שירות ומאסר על תנאי.

37. גם פסיקה זו שעניינה במוות של עובד באתרי בנייה או במקום עבודתו נעה סביב מספר חודשי מאסר בדרך של עבודות שירות.

38. שינוי מסוים במדיניות הענישה ניתן למצוא בגזר דין שניתן לאחרונה בע"פ (י-ם) 12107-09-18 **ורשבסקי נ' מדינת ישראל**, ע"פ 12701-09-18 **צוקר נ' מדינת ישראל**, ע"פ 17353-09-18 **מדינת ישראל נ'** עמוד 7

ורשבסקי וצוקר (6.1.19).

בפרשה הנזכרת, בית משפט השלום הרשיע את נאשמים 2 ו-3 לפי הודאתם, בעבירות של גרימת מוות ברשלנות ובשתי עבירות של חבלה ברשלנות. את הנאשמים 1, 4-5 הרשיע בית המשפט, לאחר ניהול הוכחות, בעבירות של גרימת מוות ברשלנות ובשתי עבירות של חבלה ברשלנות. נאשם 4 זוכה. כל הנאשמים היו אחראים למותה של חיילת בקריסת מבנה תאורה בעת חזרה לטקס הדלקת המשואות בהר הרצל. על נאשמת 1, חברת עיצוב הבמה, הטיל בית המשפט התחייבות בסכום של 50,000 ₪ ופיצויים בסכום כולל של 120,000; על הנאשם 2, שמילא תפקיד ניהולי, הטיל מאסר לתקופה של 7 חודשים, מאסר על תנאי ופיצויים בסכום כולל של 9,000 ₪; על נאשם 3, שמילא תפקיד בכיר בחברה ונטל חלק משמעותי בתכנון הלקוי, הטיל מאסר לתקופה של 6 חודשים, מאסר על תנאי ופיצויים סכום כולל של 9,000 ₪. בעניינו של נאשם 5, שנתן שירותי הנדסה לתכנון המבנה, וליווה את הקמתו ואישורו, נקבע מתחם ענישה הנע בין מאסר לתקופה של 6 חודשים ובין מאסר לתקופה של 18 חודשים. בית המשפט חרג ממתחם העונש לקולא והטיל על נאשם 5 צו שירות לתועלת הציבור, מאסר על תנאי ופיצויים בסכום כולל של 15,000 ₪; בעניינו של נאשם 6, יועץ הבטיחות של הטקס, נקבע מתחם ענישה הנע בין מאסר לתקופה של 3 חודשים, שיכול ויבוצע בדרך של עבודות שירות, ובין מאסר לתקופה של 10 חודשים. בית המשפט הטיל על נאשם 6 מאסר לתקופה של 4 חודשים בדרך של עבודות שירות, מאסר על תנאי, פיצויים בסכום כולל של 4,500 ₪ וצו מבחן. בית המשפט המחוזי קיבל את ערעורה של התביעה בעניינו של נאשם 5, דחה את ערעורו והטיל עליו מאסר לתקופה של 9 חודשים. בית המשפט המחוזי קיבל את ערעורה של התביעה בעניינו של נאשם 6, והטיל עליו מאסר לתקופה של 6 חודשים בדרך של עבודות שירות ופיצויים בסכום כולל של 10,000 ₪.

39. הנה כי כן, עד לאחרונה לא הוטלו עונשי מאסר בפועל בתיקים הכוללים נסיבות דומות. עם זאת, לאחרונה חל שינוי מסוים במדיניות הענישה. שינוי זה מבטא את הצורך להציב רף ענישה הולם ביחס לעבירות שיש בהן קטילה של חיי אדם ופגיעה בגופם. יש לזכור בהקשר זה, שרוב רובה של הפסיקה עניינה בגזרי דין של נאשמים נורמטיביים נעדרי עבר פלילי. עם זאת, קיים צורך להתוות מדיניות ענישה שיש בה לא רק ביטוי לנסיבות האישיות של הנאשמים אלא גם למכלול האינטרס הציבורי, כפי שבא לידי ביטוי בעיקרון ההלימה שבחוק העונשין.

נסיבות ביצוע העבירות בעניינו של זרוג

40. בקביעת מתחם העונש ההולם ביחס לזרוג, לקחתי בחשבון את הנסיבות הבאות הקשורות בביצוע העבירות כפי שנקבעו בהכרעת הדין: זרוג היה אחראי על נושא התאורה והגברה באולם. מכוח אחריות זו, יזם ותכנן את המתקן המרכזי על בסיס סרטון שראה ביוטיוב. כן היה אחראי על הקמתו והתקנתו של המתקן המרכזי, ובכלל זה רכש ציוד הנדרש להקמת המתקן, שכר עובדים, נתן הוראות לעובדים ואף היה מעורב בעצמו בהקמה ובהתקנה של המתקן. זרוג היה אחראי גם להפעלת המתקן.

41. זרוג התרשל בתכנון המתקן המרכזי, בכך שחרג באופן קיצוני מהסטנדרט הנדרש בתכנון מתקנים הנדסיים מורכבים. זרוג התרשל גם בהקמתו ובהתקנתו של המתקן המרכזי, בכך שחרג באופן קיצוני מסטנדרט הביצוע הראוי להקמה ולהתקנה של מתקן הרמה הנדסי מורכב התלוי מעל אנשים. תרומתו של זרוג לכשלים היתה מהותית. עם זאת נקבע, כי זרוג לא התרשל באי השגת האישורים הנדרשים, וזאת משום שלא היה זה מתפקידו לדאוג להשגת האישורים.

42. עוד נקבע בהכרעת הדין, כי גם לאחרים ישנה אחריות ביחס לתאורה ולמתקן המרכזי, איש איש בתחום

אחריותו, אולם אין באלו כדי להפחית או להשליך על עצם אחריותו של זרוג. עם זאת, לא ניתן להתעלם מאחריותם הכוללת של בעלי האולם לקבלת ההחלטות המהותיות, ומהעבודה, כי זרוג הניח שבעלי האולם ידאגו לאישורים המתאימים. בכך יש כדי להפחית, במידה מסוימת ממידת אחריותו.

43. מכאן שהפגיעה בערכים החברתיים היא בינונית - גבוהה.

44. בהתאמת מדיניות הפסיקה שפורטה לנסיבות ביצוע העבירות במקרה הנדון, יש לקחת גם בחשבון, כי רוב רובה של הפסיקה עניינה במוות של אדם אחד ולא בחבלה של רבים אחרים לצד זאת. מכאן, ובהתאמת מדיניות הענישה לנסיבות העניין, מתחם העונש ההולם נע בין מאסר לתקופה של מספר חודשים שיכול ויבוצע בדרך של עבודות שירות ובין מאסר לתקופה של 12 חודשים, לצד ענישה נלווית.

העונש ההולם בתוך המתחם - זרוג

45. בקביעת העונש ההולם בתוך המתחם לקחתי בחשבון את הנסיבות הבאות שאינן קשורות בביצוע העבירות: זרוג אישר את חלקו בהקמת המתקן המרכזי ועיקר המחלוקת, בניהול התיק, היתה בשאלות של חלוקת אחריות ובשאלות משפטיות. מכאן, שאין לזקוף לחובתו, בצורה משמעותית, את היעדר נטילת האחריות בהזדמנות הראשונה; במהלך הטיעון לעונש לקח זרוג אחריות על מעשיו והביע עליהם צער. זרוג גם התנצל בפני משפחת המנוחה; זרוג מגדל 5 ילדים ומצפה לילד נוסף; זרוג פוטר מעבודתו ומצבו הכלכלי אינו שפיר; זרוג נעדר עבר פלילי וזו הסתבכותו הראשונה עם רשויות אכיפת החוק; בעקבות המקרה נוטל זרוג טיפול תרופתי לטיפול בחרדות (ענ1); עדים מטעמו של זרוג העידו כי תרם רבות לקהילה.

46. כאן המקום להתייחס לטענות להגנה מן הצדק. שיקולים של אכיפה בררנית עשויים להצדיק הקלה בעונשו של הנאשם (ראו: ע"פ 1611/16 **מדינת ישראל נ' ורדי** (31.10.18); ע"פ 5124/08 **ג'אבר נ' מדינת ישראל** (4.7.11)).

47. בהכרעת הדין נקבע כי לזרוג לא עומדת טענה להגנה מן הצדק מטעמי אכיפה בררנית וגם לא הוכחו מחדלי חקירה שיש בהם כדי לפגוע בהגנתו. עם זאת נקבע כי קמי היה מעורב בהקמת המתקן והתקנתו. כן נקבע שלאדריכל לוי היתה אחריות מכוח תפקידו באולם, לרבות ליווי הליך קבלת האישורים מול הרשויות לעניין "טופס 4" ורישיון עסק ופיקוח עליו. מכאן, שלהחלטה שלא להגיש כתב אישום נגד קמי ולוי ישנה השפעה על העונש שייגזר על זרוג, וזאת לפי סעיפים 40 יא(9) ו-10 לחוק העונשין.

48. עוד יש לקחת בחשבון, בעניינו של זרוג, את הענישה שהוטלה על בעלי האולם. אמנם, ענישה זו הוטלה לפי הסדר טיעון לאחר הודאתם והם הודו במיוחס להם בהזדמנות הראשונה, אולם לבעלי האולם היתה האחריות הכוללת על מכלול הקמתו והפעלתו של האולם. בכלל זה, היה על בעלי האולם להשיג את האישורים הנדרשים - וכאמור, אחריות זו לא היתה מוטלת על זרוג.

49. לפי חוות דעת הממונה על עבודות שירות מיום 14.5.19, נמצא זרוג מתאים לביצוע עבודות שירות.

50. הנה כי כן, בשקלול מכלול הנסיבות, יש להטיל על זרוג עונש המצוי בחלקו התחתון של מתחם העונש ההולם, אולם לא בתחתית המתחם בעיקר בשל היעדר נטילת אחריות מלכתחילה. העונש ההולם כולל, אפוא, מאסר בדרך של עבודות שירות, מאסר על תנאי ופצויים.

סוף דבר

51. לפיכך, אני גוזרת על נאשם 1, אורן זרוג את העונשים הבאים:

- א. מאסר לתקופה של 6 חודשים, שיבוצע בדרך של עבודות שירות. זרוג יחל את העבודות ביום 30.6.18. מובהר כי כל חריגה מהוראות הממונה על עבודות השירות עלולה להוביל לנשיאת המאסר בפועל;
- ב. מאסר על תנאי לתקופה של 6 חודשים, והתנאי הוא שבמשך 3 שנים מהיום לא יעבור כל עבירה מהסוג בה הורשע;
- ג. פיצוי בסכום של 10,000 ₪ או 100 ימי מאסר תמורתו למשפחת המנוחה. הנאשם ישלם את הפיצוי ב-10 תשלומים שווים ורצופים, הראשון לא יאוחר מיום 1.7.19 והיתרה לא יאוחר מ-1 לכל חודש קלנדרי שלאחר מכן. כן ישלם זרוג פיצויים בסכום של 500 ₪ לכל אחד מהנחבלים. הפיצויים ישולמו ב-5 תשלומים החל מיום 1.7.19 וב-1 לכל חודש קלנדרי שלאחר מכן. התביעה תעביר פרטי המוטבים לתשלום תוך 7 ימים לבית המשפט.

זכות ערעור כחוק תוך 45 ימים.

ניתן היום, כ"א אייר תשע"ט, 26 מאי 2019, בהעדר הצדדים.